

A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM SAVARIA EGYETEMI KÖZPONT EURÓPAI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONTJA ÉS INTEGRÁCIÓS SZAKKÖNYVTÁRA

A Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Európai Dokumentációs Központja az egyetem keretében folyó **integrációs képzés, valamint tudományos kutatás háttérintézményeként** működik 1997-től. E fő feladat kiegészül a széles nagyközönség információs igényeinek kielégítésével is, hiszen az Európai Unió működésével és bővítésével kapcsolatos kérdések mindennaposak mind az oktatásban, mind a hétköznapi élet bármely területén. Egyre többeket foglalkoztat az Unió működése, egyre többen szeretnék megérteni a kapcsolódó szervezetek, intézmények tevékenységét. Ezeknek az ismereteknek a közvetítésére hivatottak az Európai Dokumentációs Központok.

Jelenleg 13 dokumentációs központ működik hazánkban, folyamatosan frissülő kiadvánnyal, adatbázisokkal és könyvkatalógussal segítik az érdeklődőket.

1. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar
2. Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar
3. Szegedi Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár
4. Budapesti Corvinus Egyetem, Központi Könyvtár
5. Szent István Egyetem, Európa Tanulmányok Központ
6. Nyugat-magyarországi Egyetem, Savaria egyetemi Központ, Szombathely
7. Budapesti Gazdasági Főiskola.
8. Debreceni Egyetem, Egyetemi és Nemzeti Könyvtár
9. Miskolci Egyetem, Könyvtár
10. Pannon Egyetem, Veszprém
11. Országgyűlési Könyvtár
12. Tessedik Sámuel Főiskola, Gazdasági Főiskolai Kar, Békéscsaba
13. Kodolányi János Főiskola Könyvtára, Székesfehérvár

Az EDK fő célja az EU hivatalos kiadványainak gyűjtése, rendszerezése, illetve gyors és szakszerű tájékoztatás. E fő célkitűzés fogalmazódik meg az Európai Bizottság és a fenntartó anyaintézmény között megkötött egyezményben, melyben a Bizottság vállalja a dokumentumoknak a központba való eljuttatását, az anyaintézmény pedig helyet biztosít a gyűjteménynek, gondoskodik a szakszerű feltárásról és könyvtári tájékoztatásról.

A szombathelyi EDK **általános gyűjtőkörű** dokumentációs központ, amely azt jelenti, hogy az Európai Bizottság ingyenesen az EDK rendelkezésére bocsátja az Európai Unió hivatalos kiadványainak teljes skáláját, amelyek a luxemburgi Eur-Op-tól (Office for Official Publications of the European Communities) rendszeresen érkeznek a könyvtárba, továbbá ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Bizottság az Európai Dokumentációs Központnak az EU adatbázisaihoz.

Fő feladatunk mellett a könyvtár **integrációs szakkönyvtárként** is működik. Ennek kialakítását részben a helyi Nemzetközi és Európa-tanulmányok képzés igényei követelték meg, másrészt pedig úgy gondoltuk, hogy az Európai Unió politikáit elemző köteteknek, a speciálisan kelet-közép-európai régióval foglalkozó munkáknak is helyet kell kapniuk a gyűjteményben. Kiemelt fontosságú feladatnak tartjuk, hogy a Magyarországon beszerezhető integrációs információt megszerezzük – függetlenül a dokumentumtípustól.

A GYŰJTEMÉNY

Az Európai Unióból érkező kiadványok többségében angol nyelvűek. 2004. május 1-jétől, amióta a magyar is az EU hivatalos nyelvévé vált, már anyanyelvünkön is kapjuk az Európai Unió hivata-

los dokumentumait. Amennyiben lehetőségünk van, az Európai Unió magyarországi képviselőitől, különböző partnerintézményektől német és francia nyelvű dokumentumokat is sikerül beszerezniük. **Állományunk nagysága 2009-ben meghaladta a 10.000 kötetet.**

A luxemburgi kiadótól közel **45 féle folyóirat**, illetve időszaki kiadvány érkezik a könyvtárba. **A hagyományos dokumentumokon túl komoly video-, DVD- és CD-ROM-gyűjteménnyel is rendelkezünk**, melyek az Unió ágazati politikáival foglalkoznak. Ezek használatához természetesen a technikai berendezések használóink rendelkezésére állnak.

Hozzáféréssel rendelkezünk a **Bruxinfo** Európai Unió tartalomszolgáltatást végző adatbázishoz, amelynek archívumában több mint tízezer többnyire napi szerkesztésű rövid hír, témafejlémény, elemzés és háttérdokumentáció gyakorlatilag lefedi az EU integráció és az EU–magyar viszony összes fontos fejleményét. Könyvtárunkban elérhetik használóink az **EBSCO adatbázisokhoz**, amely több nagy tudományos, multidiszciplináris, teljes szövegű adatbázist foglal magába, elsősorban felsőoktatási-kutatási intézmények részére.

A kézikönyvtár jelleggel működő könyvtárban a dokumentumokat **34 témában** tárjuk az olvasók elé. Ez fő vonalaiban az Eur-Op felosztását követi, de természetesen kibővült a speciálisan Magyarországra, illetve a helyi képzés igényeinek megfelelő témákkal is: ilyen például a „Magyarország és az EU”, illetve a „Civil társadalom” és a „Nacionalizmus, kisebbségek” elnevezésű fősztályok.

KATALÓGUS

Az Európai Dokumentációs Központ katalógusa az Európai Unió hivatalos kiadványai és az integráció szakirodalmának adatbázisa. Lehetőségünk volt kapcsolódni a NYME-SEK Központi Könyvtárának katalógusához, ahol önálló báziskönyvtárat építünk.

Az EDK katalógusa lehetőséget nyújt az Európai Unió és intézményeinek működése, az EU politikái, a világtörténelem, a politika, a közgazdaságtan, a jog, a szociális kérdések, az oktatás, a tudomány és a foglalkoztatás témaköreiben a legfrissebb forrásokhoz, könyvekhez és elektronikus dokumentumokhoz való hozzájutáshoz.

A dokumentumok formai és tartalmi feltárása az ALEPH integrált könyvtári rendszerben történik.

A feldolgozás központi eleme a dokumentumokban található információk formai és tartalmi adatainak a lehető legnagyobb mélységig történő feltárása, függetlenül azok hordozójának típusától. Így a dokumentumok feltárásában igyekszünk alaposra törekedni. A tanulmányköteteket analitikusan is feltárjuk, így minden egyes tanulmánycímre, fejezetcímre, tanulmány-, illetve fejezet szerzőjére lehet keresni. A katalogizálás során a nyomtatott és elektronikus dokumentumok formai feltárásához a **HUNMARC szabványt**, a tartalmi feltáráshoz az **Erovoc tárgyszójegyzéket** és az Európai Bizottság Központi könyvtárának, az **ECLAS**-nak (European Commission Libraries Catalogue) a tárgyszójegyzékét alkalmazzuk. A feltárás mélységét (bibliográfiai szint, tartalmi feltárás, teljes dokumentum) a felhasználói igények határozzák meg. A fentiek hatékonyan segítik az olvasókat abban, hogy önállóan is megtalálják az általuk keresett információkat.

Keresés a katalógusban

Az EDK katalógusa a <http://www.bdf.hu/konyvtar/> oldalról a katalógusba belépve adatbázisválasztással az **Európai Dokumentációs Központ (EDK) adatbázisa menüpontra kattintva érhető el**, ahol a használóknak lehetősége van keresni az **EDK01 ALEPH nyilvános online katalógusban**.

A bejelentkező képernyő keresésre a Kulcsszavas (FIND) oldalt ajánlja fel.

A Súgó menüpontra kattintva az OPAC modul használatára vonatkozó fontos információk tanulmányozhatók.

A keresőkérdés beírása után a találatok különböző formátumokban jeleníthetők meg.

A teljes formátum biztosítja, hogy az adott kulcsszó további előfordulásait is megjeleníthessük.

Katalóguscédula formátumban egy képernyőn sok információ jelenik meg, amely segít a gyors tájékozódásban. A képernyő alján lévő formátum-választással bármikor egy további megjeleníthető formátumhoz juthatunk. Az *Idézet formátum* azon rövid adatokat jeleníti meg, amelyek az irodalomra való hivatkozáshoz elengedhetetlenül szükségesek.

Keresési módok a kulcsszavas keresésben:

A felhasználó többféle keresési mód közül választhat felkészültségétől függően.

- Több-mezős keresés (Multi-field SEARCH)
- Összetett keresés (Advanced SEARCH)
- Keresés több adatbázisban (Multi-base SEARCH)
- CCL SEARCH

Böngésző keresés az ISES adatbázisban:

A böngésző keresés első lépéseként írunk be néhány karaktert az üres mezőbe, amely tartománytól kezdve kérünk egy adott listát.

Válasszuk ki a legördülő menüből azt a listát, amelyben a keresést szeretnénk folytatni.

Ezután kattintsunk a keresett tételre a bibliográfiai rekord megjelenítéséhez. Ettől kezdve a rekorddal ugyanazon műveletek végezhetők, mint a KERESÉS-ben bemutatottak.

A böngésző listában Rövid rekord megjegyzés van, rákattintással megjeleníthetjük azon rekordok hivatkozásait, amelyekben a kijelölt kifejezés megtalálható.

Példányok megjelenítése a WebOpac-ban

A bibliográfiai rekordokhoz tartozó példányadatok a *teljes formátumban* történő megjelenítéskor érhetők el a Könyvtár info EDK Lib linkre kattintva.

Az információkból megtudható, hogy a dokumentum a könyvtáron belül, valamint a polcon hol érhető el, kölcsönözhető vagy helyben használható, és ha kikölcsönözték mikor jár le a kölcsönzési határidő. Emellett a képernyő tájékoztat a példány egyedi adatairól (vonalkód, leltári szám)

Nyelvváltás az OPAC-ban

A WebOpac a felhasználók igényei alapján többnyelvű: angol és magyar. A nyelvválasztás a Beállítások, majd Nyelv menüpontra kattintva lehetséges a használók számára.

SZOLGÁLTATÁSAINK

NYITVA TARTÁS: Könyvtárunk nyilvános, azt bárki használhatja a hét öt napján: hétfőtől péntekig. Délelőtt 9 órától látogatható a könyvtár, hétfőn 16 óráig, kedden, szerdán és csütörtökön 18 óráig, pénteken 14 óráig. Beiratkozási díj nincs, a használat ingyenes.

ÁLTALÁNOS- ÉS SZAKTÁJÉKOZTATÁS: Az állományunkban való tájékozódást az olvasói térben található számítógépeken elérhető elektronikus katalógusok mellett tájékoztató könyvtárosok segítik. Kézikönyvek, helyi hozzáférésű és interneten elérhető adatbázisok használatával támogatjuk a könyvtárhasználók munkáját. Levélben, e-mail-ben és telefonon történő megkeresésre is adunk felvilágosítást, tájékoztatást.

HELYBENHASZNÁLAT: Az Európai Dokumentációs Központok nem kölcsönző könyvtárak. Ennek oka, hogy a Luxemburgból érkező kiadványok egypéldányosak és igen komoly értéket képviselnek. Kivételes esetekben a dokumentumokat az olvasók elvihetik, zárástól nyitásig vagy hétvégére kölcsönözhetik.

HÍRLAP- ÉS FOLYÓIRATOLVASÓ: Könyvtárunk előterében hírlapolvasó működik, ahol magyar és angol nyelvű napilap, hetilapok és folyóiratok olvashatók.

IRODALOMKUTATÁS, TÉMAFIGYELÉS: Olvasó vagy egyéb felhasználó (intézmény, vállalkozás, egyéb jogi személy) kérésére a könyvtár irodalomkutatót vagy témakutatót végez, amelynek eredményét levélben vagy e-mailen is továbbítjuk a felhasználónak. A szolgáltatás ingyenes.

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ÓRÁK: Használói kérésre, középiskolások, általános iskolások és főiskolai hallgatók részére is, könyvtárhasználati órákat tartunk, amelynek során használóink tájékoztatást kapnak az EDK szolgáltatásairól, működés, az Európai Unió információs hálózatában betöl-

tött szerepéről, ha kell játékos formában kvízek, egyszerűbb keresési feladatok megoldása segítségével. Hallgatónk számára is rendszeresen tartunk kutatómódszertani, könyvtárhasználati órákat.

KÖNYVTÁRI GYAKORLÓHELY: Az EDK gyakorlólhelyként működve vesz részt az informatikus könyvtáros szakos hallgatók képzésében. Tanévenként több hallgató tölti itt egyhetes szaktájékoztatói könyvtári gyakorlatát, amelynek során megismerkednek az intézményben folyó tájékoztató tevékenységgel, különös tekintettel a szaktájékoztatásra. Ennek során elsajátítják a hagyományos és elektronikus tájékoztatói eszközök használatát, részt vesznek az intézmény mindennapi tevékenységében. Bekapcsolódnak az EDK használók igényeinek kielégítésébe, tájékoztatásába. Megismerkednek az Európai Unió adatbázisaival, információforrásaival.

A 2008–2009-es tanév I. félévében **6 fő** IV. évfolyamos, nappali tagozatos informatikus könyvtáros szakos hallgató töltötte szaktájékoztatói könyvtári gyakorlatához az Európai Dokumentációs Központban.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS: A gyűjteményünkben hiányzó dokumentumokat könyvtárközi kölcsönzéssel más intézményektől szerezzük be használóink részére a NYME-SEK Központi könyvtárának közreműködésével.

FÉNYMÁSOLÁS: Sajnos a könyvtár keretein belül nincs lehetőség a fénymásolásra, de az olvasóknak lehetőségük van arra, hogy a könyvtárban talált dokumentumokat és információforrásokat maximum egy órára elvigyék és lefénymásolják az épületen kívül. A dokumentumok elvitele fénymásolásra igazolvány ellenében lehetséges, melyet a dokumentumok visszahozása után visszaadunk.

SAK- ÉS ZÁRÓDOLGOZATOK: Gyűjtjük az integrációs továbbképzések során készült záró- és szakdolgozatokat, illetve az integrációs témában írt szakdolgozatokat. A 2005–2008 között végzett Európa-tanulmányok szakos hallgatók záródolgozatainak 1-1 példánya az EDK-ban is megtalálható, ami különösen a szakdolgozat-írási időszakban nyújt nagy segítséget a hallgatóknak.

ON-LINE KATALÓGUS: Az Aleph integrált könyvtári rendszerben építjük, mely bárhonnán elérhető egy felhasználó-barát Web-es felületen. A katalógus elérése <http://www.bdf.hu/konyvtar/>

INTERNET HOZZÁFÉRÉS: 2004 nyarától az EDK keretein belül e-Magyarország Pont is működik. A könyvtárban 3 számítógép áll az olvasók rendelkezésére, melyen elérhetők az Európai Unió adatbázisai, internetes weboldalai és minden más elektronikus információforrás, mely a használók számára érdekes és hasznos a tanuláshoz, munkához és kutatáshoz. Minden számítógép használónak 30 perc áll rendelkezésére, hogy a számítógépen keressen és kutatómunkát végezzen. Használóink részéről igény lenne több számítógépre is, amelyet az EDK technikai feltételei sajnos nem tesznek lehetővé.

Fontosabb EU-s internetes weboldalak:

- § Az Európai Unió portálja <http://europa.eu/>
- § Magyar nyelvű Európa szerver* : <http://www.euroinfo.hu/>
- § Külügyminisztérium hivatalos honlapja: <http://www.kulugyminiszterium.hu>
- § Európai Unióval kapcsolatos weboldal gyűjtemény: <http://eu.lap.hu/>
- § Külügyminisztérium EU-vonal: <http://www.euvonal.hu/>, <http://www.eu2004.hu/>
- § Magyarország és az Európai Unió: <http://www.magyarorszag.hu/eu/>
- § MTI - EU: <http://eu.mti.hu/>
- § Bruxinfo*: <http://www.bruxinfo.eu/>
- § Euportál – Pályázati és Közbeszerzési Centrum: <http://www.euportal.hu/>
- § Nemzeti Fejlesztési Ügynökség: <http://www.nfu.hu/>
- § Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselője: <http://www.eu.hu/>
- § EURACTIV: <http://www.euractiv.com/>, <http://www.euractiv.hu/>

* jelszóval használható oldalak

EU-adatbázisok

EUR-LEX: Európai Jogtár

Tartalma: elsődleges jogforrások, nemzetközi szerződések, másodlagos jogforrások, kiegészítő joganyagok, előkészítő dokumentumok

Forrásai: Official Journal L és C sorozatai

Nyelv: valamennyi hivatalos nyelven

Kiadó: Eur-Op

Hozzáférés: ingyenesen, bárkinek bármikor elérhető <http://eur-lex.europa.eu>

RAPID: Az Európai Unió napi hírösszefoglalói

Tartalma: sajtóközlemények, memók, jelentések, deklarációk

Nyelv: valamennyi hivatalos nyelven

Kiadó: Európai Bizottság Sajtó és Kommunikációs Osztály

Hozzáférés: online, ingyenes <http://europa.eu/rapid/>

PRE-LEX: jogalkotás (a jogalkotási eljárások nyomkövetése)

Tartalma: az Európai Bizottság által elindított valamennyi intézményközi folyamat anyagai; információk az egyes intézményekről, melyek részt vesznek a döntéshozatal folyamatában

Nyelv: valamennyi hivatalos nyelven

Kiadója: Európai Bizottság

Hozzáférés: online, ingyenes <http://ec.europa.eu/prelex/apcnet.cfm?CL=hu>

ECLAS: Az Európai Bizottság Központi Könyvtárának online katalógusa

Tartalma: a könyvtár beszerzései 1978-tól (Hivatalos EU-kiadványok, dokumentumok a tagországokról, dokumentumok az európai integrációról, az EU-intézmények szerepéről, tevékenységéről)

Kiadója: Európai Bizottság Központi Könyvtára

Hozzáférés: online, ingyenes <http://ec.europa.eu/eclas/F>

EU Whoiswho, az Európai Unió hivatalos név- és címjegyzéke

Tartalma: EU-intézmények, testületek és ügynökségek adatai, információ az egyes szervezeti egységekről, információ az EU-intézmények alkalmazottairól

Kiadó: Eur-Op

Hozzáférés: online, ingyenes <http://europa.eu/whoiswho/>

TED: naponta megjelenő elektronikus pályázati figyelő (Az Official Journal S sorozatának online változata)

Tartalma: TED kurrens tenderek, TED archívum, közbeszerzési tenderek

Nyelv: valamennyi hivatalos nyelven

Kiadó: Eur-Op

Hozzáférés: online, ingyenes <http://ted.europa.eu/>

RÉSZVÉTEL A VÁROS ÉLETÉBEN

Könyvtár a város szívében: Könyvtárunkat szívesen látogatják Szombathely város polgárai, hisz könnyen elérhető, a város központjában található, nyilvános, a használat díjtalan. Amennyiben a médiában vagy a mindennapokban egy-egy európai uniós kérdés középpontba kerül, érezzük az érdeklődés növekedését, többen visznek szóróanyagot, hogy abból is tájékozódjanak, bővítsék ismereteiket.

Gyakornoki munka támogatása: az Európa-tanulmány szakos hallgatók közül számos diák segítette dr. Ipkovich György polgármester úr munkáját a Régiók Bizottságában. Többször egészítettük ki kutatómunkájukat irodalomgyűjtéssel.

Az EDK rendszeresen segítséget nyújt a város középiskolái, általános iskolái által megtartott EU-s rendezvények, vetélkedők, versenyek, kiállítások, Európa-napok lebonyolításához. Tájékoztató anyagokat, plakátokat, posztereket tudunk biztosítani. Ezekkel az anyagokkal az intézmények szabadon rendelkeznek, akár vetélkedők jutalomtárgyaiként, akár kiállítási anyagként is felhasználhatók. Saját dekorációs anyagainkat, pl. EU-s zászlókat, társasjátékokat, dekorációs táblákat az unió történetéről, működéséről, intézményeiről kölcsönadjuk egy rövid időre ezeknek az intézményeknek. Idén többek között a Horváth Boldizsár Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola és Kollégiumban 2009. április 22-én megtartott Európa-napi rendezvényhez nyújtot-

tunk segítséget a kiállításra kölcsönzött, az EU történetét bemutató tablók, valamint tájékoztató anyagok biztosításával.

A Külügyminisztérium idén második alkalommal rendezte meg főiskolai, egyetemi hallgatók részére **TézEU-sz 2011 – Tézisek az EU-elnökségi stratégiához** elnevezésű országos tanulmányi konferenciáját és versenyét. A verseny regionális döntőjének (2008. november 26.) megszervezésében, lebonyolításában munkatársaink is aktívan részt vettek, kapcsolatot építettek az EU-vonal munkatársaival. Nagy örömünkre szolgál, hogy hozzájárulhattunk a hallgatók felkészüléséhez a beadott pályamunkáikhoz nyújtott szakirodalom, információs források biztosításával. Különösen örülünk annak, hogy **Nagy Renáta** a NYME-Savaria Egyetemi Központ hallgatója, az EDK rendszeres használója, nyerte meg a 2009. március 5-én Budapesten megtartott döntőt.

Savaria University Press: nem tartozik szorosan szakmai munkánkhoz, de büszkék vagyunk rá, hogy könyvtárunk ad helyet az immár 16 éve sikeresen működő Savaria University Press szerkesztőségének. A kiadó fennállása alatt mintegy 255 mű kiadását vállalta fel. Többek között a 2009-es **Ünnpei Könyvhét** kiadványa volt **Pogátsa Zoltán** kollégánk **Álomunió** c. kötete, és két kiadvány, amely a jelenlegi gazdasági, társadalmi stb. válság problematikájával foglalkozik. (*Válság vilárendszer-szemléletben*; *Eredeti válságfelhalmozás* szerkesztő: *Miszlivetz Ferenc*.)

Tagság, szakmai továbbképzések: munkatársaink tagjai a Magyar Könyvtárosok Egyesületének. Számos szakmai rendezvényen, továbbképzésen osztjuk meg a kollégákkal tapasztalatainkat. Minden évben részt veszünk a magyarországi Európai Dokumentációs Központok találkozóján. Képviseletjük magunkat az Európai Bizottság által szervezett **Annual General Meeting**eken, szakmai továbbképzéseken, ahol Európa számos országából érkezett kollégával találkozhatunk.

Közös rendezvényeken rendszeres partnereink: az Európai Információs Pont szombathelyi irodája, a Vas megyei Civil Szolgáltató Központ, Kereskedelmi és Iparkamara, a Vas Megyei Munkaadók Gyáriparosok Szövetsége stb.